

Sprawa T-120/04

Peróxidos Orgánicos, SA przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich

Konkurencja — Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki — Nadtlenki organiczne — Grzywny — Artykuł 81 WE — Rozporządzenie (EWG) nr 2988/74 — Przedawnienie — Czas trwania naruszenia — Rozkład ciężaru dowodu — Równość traktowania

Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (trzecia izba) z dnia 16 listopada 2006 r. . . . II - 4446

Streszczenie wyroku

1. *Konkurencja — Postępowanie administracyjne — Uprawnienia Komisji (rozporządzenie Rady nr 2988/74, art. 1 ust. 1)*
2. *Konkurencja — Postępowanie administracyjne — Przedawnienie w zakresie postępowań — Rozpoczęcie biegu terminu (rozporządzenie Rady nr 2988/74, art. 1 ust. 1 lit. b) i ust. 2, art. 2 ust. 1, 2 i 3)*
3. *Konkurencja — Postępowanie administracyjne — Decyzja Komisji stwierdzająca naruszenie (art. 81 ust. 1 WE)*

4. *Konkurencja — Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki — Uczestnictwo przedsiębiorstwa w antykonkurencyjnej inicjatywie*
5. *Konkurencja — Postępowanie administracyjne — Decyzja Komisji stwierdzająca naruszenie*
(komunikat Komisji 96/C 207/04)
6. *Konkurencja — Grzywny — Ocena w zależności od indywidualnego zachowania przedsiębiorstwa*
(art. 81 ust. 1 WE)

1. Decyzja stwierdzająca naruszenie nie stanowi kary w rozumieniu art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 2988/74 dotyczącego okresów przedawnień w postępowaniach i wykonywania sankcji w dziedzinie prawa konkurencji i nie podlega zatem przedawnieniu przewidzianemu w tym przepisie. Tym samym fakt, iż uprawnienie Komisji do nakładania grzywien uległo przedawnieniu, nie może mieć wpływu na jej dorozumiane uprawnienie do stwierdzenia naruszenia. Jednakże skorzystanie z tego dorozumianego uprawnienia do wydania decyzji stwierdzającej naruszenie po upływie okresu przedawnienia zależy od tego, czy Komisja wykaże istnienie uzasadnionego interesu w dokonaniu takiego stwierdzenia.

rozporządzenia nr 2988/74 dotyczącego okresów przedawnień w postępowaniach i wykonywaniu sankcji w dziedzinie prawa konkurencji w przypadku ciągłego i trwającego naruszenia musi upłynąć pięć lat, licząc od dnia, w którym naruszenie ustało, by uprawnienie Komisji w zakresie nakładania grzywien uległo przedawnieniu. Natomiast na mocy art. 2 ust. 1 wyżej wymienionego rozporządzenia bieg tego okresu może przerwać każda czynność podjęta przez Komisję w celu wstępnego badania naruszenia, a w szczególności wnioski na piśmie o udzielenie informacji, przy czym przerwanie biegu okresu przedawnienia następuje w dniu, w którym ten wniosek zostaje doręczony adresatowi, wskutek czego zgodnie z art. 2 ust. 3 wspomnianego powyżej rozporządzenia przedawnienie zaczyna biec od nowa od tej właśnie daty.

(por. pkt 18)

2. W odniesieniu do kwestii przedawnienia na mocy art. 1 ust. 1 lit. b) i ust. 2

W tym zakresie przerwanie biegu okresu przedawnienia stosownie do art. 2 ust. 1

zдание drugie rozporządzenia nr 2988/74 spowodowane doręczeniem wniosku o udzielenie informacji przedsiębiorstwom, które uczestniczyły w ustaleniach cząstkowych kartelu, na mocy art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia jest skuteczne również względem innego przedsiębiorstwa jako uczestnika tych samych ustaleń cząstkowych kartelu, chociaż nie było ono adresatem tego wniosku.

(por. pkt 46, 47)

3. Strona lub organ zarzucający naruszenie reguł konkurencji powinny dowieść zaistnienia tego naruszenia, przedstawiając w sposób wymagany prawem fakty noszące znamiona naruszenia, a przedsiębiorstwo powołujące się na prawo do obrony wobec zarzutu naruszenia jest zobowiązane wykazać, że warunki skorzystania z takiej obrony są spełnione, w związku z czym organ ten będzie musiał przedstawić inne dowody.

Jeśli chodzi o czas trwania naruszenia, to jest on składowym elementem pojęcia naruszenia na podstawie art. 81 ust. 1 WE, przy czym ciężar dowodu w tym względzie spoczywa głównie na Komisji. W tym zakresie zgodnie z orzecznictwem w przypadku braku dowodów pozwalających na bezpośred-

nie ustalenie czasu trwania naruszenia Komisja powinna przynajmniej przedstawić dowody na poparcie faktów wystarczająco zbliżonych w czasie, tak by można było rozsądnie przyjąć, że naruszenie to trwało nieprzerwanie między dwiema określonymi datami.

Fakt, iż dane przedsiębiorstwo podniosło w celu obrony zarzut upływu okresu przedawnienia, którego udowodnienie spoczywa zasadniczo na nim samym, nie podważa ogólnej zasady, w myśl której Komisja ma obowiązek udowodnić wszystkie elementy składowe naruszenia, w tym czas jego trwania, mogące mieć wpływ na jej końcowe wnioski w sprawie wagi tego naruszenia. Poza faktem, że wspomniany zarzut nie dotyczy stwierdzenia naruszenia, oczywiste jest, iż podniesienie takiego zarzutu wymaga koniecznie ustalenia czasu trwania naruszenia, jak również daty, w której naruszenie ustało. Okoliczności te nie mogą same w sobie uzasadnić przerzucenia ciężaru dowodu w tym zakresie na niekorzyść danego przedsiębiorstwa. Po pierwsze, czas trwania naruszenia, którego data końcowa powinna być znana, stanowi jeden z istotnych elementów naruszenia, co do którego ciężar dowodu spoczywa na Komisji, bez względu na fakt, iż podważenie tych elementów stanowi również część zarzutu przedawnienia podniesionego w celu obrony. Po drugie, wniosek ten uzasadniony jest tym, że nieprzedawnienie się dochodzenia prowadzonego przez Komisję na podstawie rozporządzenia nr 2988/74 dotyczącego okresów przedawnień w postępowaniach

i wykonywaniu sankcji w dziedzinie prawa konkurencji stanowi obiektywne kryterium prawne wynikające z zasady pewności prawa, co zostało potwierdzone w drugim motywie preambuły tego rozporządzenia, i jest zatem przesłanką ważności każdej decyzji o nałożeniu kary. Komisja jest zobowiązana do przestrzegania tej przesłanki, nawet jeśli przedsiębiorstwo nie podniosło na swoją obronę zarzutu w tym zakresie.

zachęca do kontynuowania naruszenia i utrudnia jego wykrycie, w związku z czym milcząca zgoda może zostać uznana za współudział lub bierny rodzaj uczestnictwa w naruszeniu.

(por. pkt 68)

Rozkład ciężaru dowodu może jednak się zmienić w zakresie, w jakim okoliczności faktyczne, na które strona powołuje się, są tego rodzaju, że druga strona będzie musiała przedstawić wyjaśnienie lub uzasadnienie, a w przypadku ich braku, będzie można uznać, że dowód został przedstawiony.

(por. pkt 50–53)

4. Okoliczność, że dane przedsiębiorstwo nie odcięło się publicznie od antykonkurencyjnej inicjatywy, w której brało ono udział, lub nie zawiadomiło o nim władz administracyjnych, ma ten skutek, że

5. Nawet jeśli należy zasadniczo założyć pewną podejrzliwość w odniesieniu do dobrowolnych zeznań głównych uczestników niedozwolonego porozumienia ze względu na to, iż uczestnicy ci prawdopodobnie będą zmierzać do umniejszenia znaczenia swojego udziału w naruszeniu i wyolbrzymienia udziału pozostałych uczestników, to jednak twierdzenie, że zeznania te nie są wiarygodne dlatego, że zostały złożone w celu skorzystania z komunikatu w sprawie nienakładania grzywien lub obniżenia ich kwoty w sprawach kartelowych oraz dlatego że zeznający mieli z tego tytułu pewien interes w tym, by zeznawać na niekorzyść innych uczestników kartelu, nie odpowiada logice właściwej postępowaniu przewidzianemu w komunikacie o współpracy. Fakt wystąpienia o zastosowanie tego komunikatu w celu uzyskania zmniejszenia wysokości grzywiny nie musi bowiem koniecznie stanowić zachęty do przedkładania nieprawdziwych dowodów dotyczących pozostałych uczestników inkryminowanego kartelu. Ponadto jakakolwiek próba wprowadze-

nia Komisji w błąd mogłaby podać w wątpliwość szczerłość wnioskodawcy, jak również kompletność współpracy, a tym samym wystawić na niebezpieczeństwo szansę skorzystania przez niego w pełni z komunikatu o współpracy.

(por. pkt 70)

6. Poszanowanie zasady równego traktowania musi iść w parze z poszanowaniem zasady legalności, co oznacza, że nikt nie może powoływać się na swoją korzyść na niezgodne z prawem działanie, którego dopuszczono się na rzecz innej osoby. W rzeczywistości ewentualne działanie niezgodne z prawem podjęte w stosunku do innego przedsiębiorstwa, które nie jest stroną postępowania, nie pozwala sądowi wspólnotowemu stwierdzić dyskryminacji, a tym

samym działania niezgodnego z prawem względem przedsiębiorstwa, które jest przedmiotem postępowania przed nim zawisłego. Takie podejście byłoby równoznaczne z usankcjonowaniem zasady „równego traktowania w sprzeczności z prawem” i spowodowałoby na przykład narzucenie Komisji obowiązku pominięcia dowodów, którymi Komisja dysponuje, by ukarać przedsiębiorstwo, które dopuściło się karalnego naruszenia, tylko dlatego że inne przedsiębiorstwo znajdujące się prawdopodobnie w porównywalnej sytuacji uniknęło w sposób niezgodny z prawem takiej sankcji. Ponadto gdy przedsiębiorstwo naruszyło swoim własnym działaniem art. 81 ust. 1 WE, nie może ono uniknąć kary na tej podstawie, że inne podmioty gospodarcze nie zostały ukarane grzywną, podczas gdy sąd wspólnotowy nie zajmuje się sytuacją tych podmiotów.

(por. pkt 77)